

POPULARNONAUKOWE STRESZCZENIE PROJEKTU

Ucząc się języka obcego, zauważamy w pewnym momencie słowa, które ortograficznie są identyczne lub zbliżone do słów w naszym języku ojczystym, a ich znaczenie jest też podobne do słów ojczystych. Te słowa to kognaty (ekwiwalenty językowe). Możemy też zauważyć, że zdarzają się słowa, których podobieństwo ortograficzne jest mylące, bo ich znaczenie jest inne, niż moglibyśmy się tego spodziewać na podstawie ich pisowni. Te słowa to “fałszywi przyjaciele” lub homografy międzyjęzykowe. Forma ortograficzna sprawia, że zarówno kognaty, jak i fałszywi przyjaciele współdzieleni przez różne języki zdają się być “szczególnymi” słowami. Dlatego też te słowa stały się obiektem zarówno badań psycholingwistycznych, jak i badań nad przyswajaniem języka obcego (SLA). Co ciekawe, obie ścieżki badań różnią się na tyle w podejściu do wyrazów podobnych międzyjęzykowo, że nie dostarczają jednoznacznej odpowiedzi na temat mechanizmów leżących u podstaw nabywania kognatów i homografów w drugim języku. Nasz projekt stara się to zmienić.

W projekcie planujemy serię zadań skonstruowanych do przeprowadzenia w zwykłej klasie językowej, jak i w laboratorium. Spróbujemy odpowiedzieć na pytanie czy metody nauczania słownictwa wymyślone na potrzeby eksperymentalne i metody używane w realnych sytuacjach (takie jak celowa nauka słownictwa poprzez ćwiczenia i incydentalna nauka słów poprzez czytanie tekstów w języku obcym) dostarczają porównywalnych wyników, kiedy mierzymy uczenie kognatów, homografów i zwykłych słów. Zbadamy także, czy rezultaty uzyskane w klasie mogą zostać przewidziane na podstawie rezultatów krótkich testów laboratoryjnych, czyli czy zależą one od podobnych mechanizmów poznawczych. Dlatego ta linia badań pozwoli nam zbudować pomost między badaniami psycholingwistycznymi laboratoryjnymi i badaniami SLA. Wreszcie, w naszym projekcie postaramy się stwierdzić, czy aby skorzystać z podobieństwa kognatów, uczeń musi być świadomy istnienia leksykalnych podobieństw między językami. W założeniu, nasze badania mają pomóc wytłumaczyć mechanizmy leżące u podstaw celowej i incydentalnej nauki słów, a w przyszłości mogą mieć wpływ na konstrukcję ćwiczeń do nauki słownictwa i programów nauczania.